

Gefle Baseball Club

Så här spelas baseboll

Baseboll är ett lagspel som spelas av två lag bestående av nio spelare i varje.

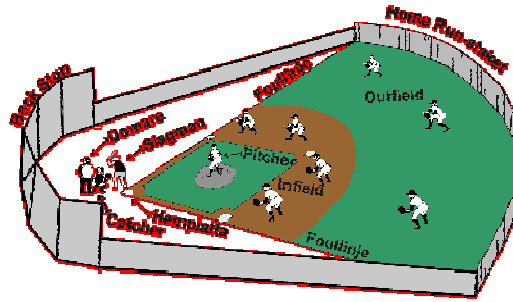
Lagen spelar omväxlande **inne** och **ute**. Innelaget är det offensiva laget. Det är bara det offensiva laget som kan ta poäng, en poäng för varje spelare som motsols lyckats ta sig runt hela spelplanen. Utelaget är det defensiva laget och deras uppgift är att bränna innelagets slagmän/löpare. Byte av offensivt/ defensivt lag sker när det defensiva laget har bränt tre spelare från det offensiva laget.

En match består normalt av nio **inningar** (slagomgångar). Är det oavgjort efter nio inningar fortsätter matchen till att ett lag har gjort fler poäng än motståndslaget. En match kan därför aldrig sluta oavgjort.

Spelplanen

Basebollplanen har formen av en kvarts-cirkel och underlaget är gräs. Planen delas in i **infield** (innerfältet) och **outfield** (ytterfältet).

På infield finns baserna placerade som hörn i en kvadrat med löparbanorna som dess linjer. Den bas som ligger precis i vinkeln mellan kvarts-cirkelns sidor kallas **hemplattan**, bredvid den står slagmannen.

Bakom hemplattan står catchern som har till uppgift att fånga alla bollar som har passerat förbi slagmannen och bakom catchern står vanligtvis en domare. På infield finns även en **pitcherkulle** varifrån **pitchern** kastar bollen mot **slagmannen**.

Defensiva laget - Utelaget

Det defensiva laget består av nio spelare utspridda över baseballplanen i särskilda positioner. De nio positionerna kan delas in i tre huvudgrupper: 1. **Pitcher** (kastare) och **catcher** (bollfångare). 2. Fyra stycken infieldspelare som är utspridda kring de tre baserna inne på planen. De fyra positionerna benämns **1:e-basman**, **2:e-basman** och **3:e-basman** samt, **short stop**, de tar position vid gränsen mellan infield och outfield. 3. Tre stycken outfieldspelare; **left fielder** (vänster fältspelare), **center fielder** (center fältspelare), **right fielder** (höger fältspelare). Samtliga spelare i det defensiva laget bär en handske för att fånga bollen.

Offensiva laget - Innelaget

Spelarna skall slå i en bestämd **slagordning** (line up) som måste följas under hela matchen. Efter en avslutad inning påbörjas nästa med näste spelare i tur enligt slagordningen. Byts en spelare ut under matchen måste den inkommande reserven slå på den utbyttes plats.

Alla spelare i laget måste slå, utom pitchern som kan ha en ersättare (designated hitter). När en slagman har träffat bollen och det har blivit ett giltigt slag måste han springa mot första basen. När han första basen utan att bli bränd blir han en **löpare**. Bara en löpare åt gången får finnas på en bas. Finns en löpare på första basen när en slagman kommer springande måste löparen **avancera** till andra basen. En slagman eller löpare får inte springa på ett **ogiltigt slag** (foul ball). För att ett slag skall vara giltigt måste bollen ha gått ut på spelplanen inom kvarts-cirkeln som avgränsas av foullinjerna (snedslagningslinjerna).

Det offensiva laget får en poäng när en löpare har nått hemplattan utan ha blivit bränd. Löparen skall vidröra/trampa på plattorna som han passerar.

Så går en match till

Pitcher och catcher i utelaget mot slagmannen i innelaget. Slagmannen från det offensiva laget (innelaget) intar slagposition till vänster eller höger om den femkantiga hemplattan. Pitchern från det defensiva laget (utelaget) startar spelet genom att kasta bollen mot slagmannen. Pitcherns uppgift är att leverera så svåra bollar att slagmannen inte kan träffa dessa.

En korrekt kastad boll skall passera genom en tänkt zon som finns mellan slagmannens knä och mitt över bröstet samt över hemplattan, den s k strikezonen. En korrekt kastad boll benämns **strike**. Svingar slagmannen bedöms den kastade bollen alltid som strike oberoende av om den gått genom strikezonen eller inte.

Om slagmannen inte slår och den kastade bollen inte går genom strikezonen är kastet felaktigt, vilket benämns **boll**. Den som avgör om kastet är strike eller boll är domaren som står bakom hemplattan. Om pitchern har kastat tre tre strikar och slagmannen misslyckas med att få en giltig träff på dessa är slagmannen **bränd**.

Ett slag som inte är godkänt, dvs bollen har inte slagits ut på spelplanen utan hamnat utanför foullinjen kallas **foul boll**. En foul boll räknas som strike men det finns en undantagsregel och det är om slagmannen redan har två strikar, då räknas den inte alls utan slagmannen får

slå om. Har pitchern misslyckats och kastat fyra gånger får slagmannen walk (frigång) till första basen. Detsamma gäller om slagmannen träffas av ett kast. Förutom att pitchern skall kasta bollar till slagmännen har han även som uppgift att hålla koll på löparna så att dessa inte stjäla baser (se mer nedan). Pitchern kan då försöka bränna någon av löparna vid baserna (pick off). Detta kan ske när en löpare gått från sin bas ett stycke mot nästa. Catchern skall fånga alla bollar som har passerat slagmannen och han är även den som lägger upp taktiken för det defensiva laget.

Löparen

En slagman som kommit säkert till första basen kallas löpare. Endast **en** löpare får finnas på varje bas. Löparen springer längs planen motsols och kan avancera till nästa bas på lagkamraternas slag eller genom att stjäla en bas. När en löpare stjälar en bas avancerar han på pitcherns kast och inte på ett slag. För att bränna en löpare som stjälar måste defensiva laget vidröra löparen. Spelaren från det defensiva laget måste då ha kontroll över bollen i handen eller i handsken och löparen får inte ha kontakt med, vara säker (safe) på, en bas. Normalt får en löpare inte avancera på en lyrboll. En löpare får dock avancera om han startar löpningen efter det att utelaget har fångat bollen.

Besök gärna vår hemsida; www.geflebaseboll.se

Mera info finns på förbundets hemsida, www.baseboll-softboll.se

Så här bränner man i baseboll

I baseboll kan man bli **bränd** (out) på många olika sätt. De som kan brännas är slagmannen eller löparen i det offensiva laget (innetlaget).

Slagmannen är bränd om:

- pitchern har kastat tre korrekta kast utan att slagmannen har träffat bollen (strike out).
- utelaget kastar bollen till första basen innan slagmannen har hunnit dit. Den brännande spelaren i utelaget måste vidröra basplattan för att slagmannen skall räknas som bränd.
- utelaget tar lyra på slagmannens slag. en utespelare i det defensiva laget taggar (se under uttryck nedan) slagmannen på väg till första basen.
- slagmannen, om han är på på fairområdet, vidör en slagen boll.

Löparen är bränd om:

- bollen hinner före löparen till den bas dit han är på väg och det gäller force play (se uttryck nedan). Den brännande spelaren i utelaget måste ha bollen under kontroll och vidröra basplattan för att löparen skall räknas som bränd.
- en utespelare taggar (se under uttryck nedan) löparen när löparen inte har kontakt med en bas.
- löparen vidrör en slagen boll.
- löparen kraftigt avviker från löpbanan mellan baserna för att undvika att bli bränd.

Uttryck inom baseboll

Appeal: speciell form av vädjan till domaren där man med bollen i hand trampar på den bas vid vilken ett misstag skall ha begåtts och samtidigt signalerar till domaren om appeal. **Balk:** felaktig rörelse av pitchern vilket leder till att alla löpare får avancera varsin bas. **Bas (base):** segeldukklädd kudde belägen i tre av infields fyra hörn eller den gummiklädda hemplattan. **Bunt:** kort slag där slagmannen håller slagträet med händerna brett i sär och där bollen hamnar på infield. **Double header:** två matcher i följd med samma lag. **Double play:** utelaget bränner två motståndare i samma spel. **Dugout:** spelarbås. **Error:** då en spelare i offensiva laget avancerar minst en bas eller undgår att bli bränd på grund av misstag av någon spelare i det defensiva laget. **Fair ball:** boll som stannar eller vidrör en defensiv spelare inom området mellan hemplattan och outfieldstaketet inom spelplanens gränslinjer. **Fly ball:** lyra. **Force play:** situation där löpare måste lämna sin bas därför att slagmannen skall till första bas och högst en spelare får stå vid varje bas. **Foul ball:** boll som stannar eller vidrör en defensiv spelare i området utanför spelplanens gränslinjer. **Foul fly:** lyra fångad utanför planens gränslinjer, gäller som vanlig lyra. **Hit:** slag som, utan att annan spelare blivit bränd eller utelaget gjort en error, gör att slagmannen kommer minst till första basen. **Homerun:** slag - oftast över outfieldstaketet - som gör att slagmannen kan springa runt alla baser och till hemplattan. **Infield:** området innanför baserna. **Inning:** spelomgång där båda lagen slagit var sin gång. **Outfield:** området utanför infield och inom planens avgränsning. **Pitch:** kast från pitchern till slagmannen. **Pick off:** kast från pitchern till medspelare vid en bas för att försöka bränna löpare. **Safe:** då löpare vidrör basen innan utelagets spelare hunnit tagga löparen eller trampa på basen. **Slagträ (bat):** ursprungligen av trä men numera oftast av ihålligt aluminium med undantag för professionell verksamhet, där slagträet fortfarande är av trä. **Slide:** löparen kastar sig med händerna eller fötterna först mot en bas för att undgå att bli bränd. **Stjäla:** löparen avancerar från en bas till nästa utan att invänta att bollen slås. **Strike out:** slagmannen är bränd vid hemplattan på grund av tre strike. **Tagga:** situation där spelare från utelaget med hand eller handske som håller bollen vidrör en löpare när denne inte har kontakt med en bas. Spelaren från utelaget kan även vidröra en bas innan spelaren från innetaget gör detta. Spelaren från utelaget måste ha kontroll över bollen i båda fallen. **Walk:** slagman som får gå fritt till första bas på grund av fyra felaktiga kast eller för att ha blivit träffad av pitch (kast).